

Zkoumá-li projekt TIMSS, jak se žáci v jednotlivých zúčastněných zemích učí, vychází z modelu uvedeného na obrázku 1. Používá testy, které zjišťují výsledky žáků v matematice a v přírodovědných předmětech a které společně s encyklopedií TIMSS a s dotazníky poskytují obsáhlé informace o tom, jaké příležitosti pro výuku žáci mají. Po jednotlivých zúčastněných zemích jsou rovněž požadovány informace o očekávané úrovni jejich žáků v matematice a přírodních vědách. Tyto informace se získávají z encyklopedie TIMSS a z dotazníků na národní kurikulum. Například *TIMSS 2007 Encyclopedia* (Mullis, Martin, Olson, Berger, Milne, & Stanco, 2008) přináší přehled učiva matematiky a přírodovědných předmětů a informace o podmínkách pro výuku těchto předmětů v zemích, které se zúčastnily šetření TIMSS 2007. Dalším zdrojem informací jsou mezinárodní zprávy, které obsahují rozsáhlá data z dotazníkového šetření o struktuře a přísnosti zamýšleného kurikula a o úsilí vynaloženém na pomoc žákům, aby si toto kurikulum skutečně osvojili. Součástí těchto dat jsou například podrobnosti o přípravách učitelů na výuku, jejich zkušenosti a postoje; matematické a přírodovědné učivo skutečně odučené ve třídách žáků, kteří se účastnili šetření TIMSS; vzdělávací přístupy používané při výuce matematiky a přírodovědných předmětů nebo seznam pomůcek, které jsou ve třídách a ve školách pro výuku těchto předmětů k dispozici.

Příprava koncepce šetření TIMSS 2011

Koncepce šetření TIMSS 2011 vznikla aktualizací metodiky předchozího cyklu z roku 2007, *TIMSS 2007 Assessment Frameworks* (Mullis, Martin, Ruddock, O'Sullivan, Arora, & Erberber, 2005). Aktualizace pravidelně přináší všem zúčastněným zemím příležitost podílet se na přípravě nového šetření. Od cyklu k cyklu je zachována provázanost a zároveň se metodika, použité nástroje a procedury neustále vyvíjejí.

O koncepci šetření TIMSS 2011 jednali zástupci zúčastněných zemí na svém prvním setkání. Každá zúčastněná země jmenovala svého národního koordinátora, který spolupracoval s mezinárodní komisí na tom, aby bylo šetření pro jeho zemi relevantní. Národní koordinátoři jsou zodpovědní za implementaci šetření v jejich zemích ve shodě s metodikou a postupy projektu TIMSS. Při vyplňování dotazníků, které zjišťují, jak nejlépe aktualizovat obsahové a operační části šetření, spolupracovali národní koordinátoři s různými odborníky ze svých zemí. Úkolem dotazníkového šetření bylo shromáždit názory zúčastněných zemí na to, které tematické celky a operační cíle by se měly do šetření přidat či z něj odebrat.

Po zvážení připomínek získaných od zúčastněných zemí byla metodika šetření TIMSS 2011 do hloubky zrevidována Komisí pro revizi úloh z matematiky a z přírodních věd (SMIRC). Následně byla celá koncepce opět posouzena národními koordinátory jednotlivých zemí a před zveřejněním byla provedena její konečná aktualizace. Koncepce šetření TIMSS 2011 je podobná koncepci šetření TIMSS 2007. To je důležité, protože pro sledování trendů ve výsledcích vzdělávání v čase je podstatné zachovat kontinuitu prováděných šetření. Nicméně některé změny stojí za povšimnutí.

V diskuzích o aktualizaci projektu TIMSS, vedených národními koordinátory, Komisí pro revizi úloh z matematiky a z přírodních věd a vedoucími a odbornými skupinami IEA a TIMSS, byl kladen důraz na zlepšení kvality měření a lepší využití získaných výsledků v jednotlivých zúčastněných zemích. To znamená vybírat úlohy vhodné pro žáky a důležité pro jejich budoucnost; zajistit žákům přiměřený čas na vypracování testů; zlepšit realizaci projektu a maximalizovat výpovědní hodnotu výsledků dosažených ve zkoumaných obsahových a operačních složkách.